

МОРЯ УКРАЇНИ (ст. 52-60)

I. ЗАГАЛЬНІ ЗНАННЯ

- А. Південну Україну омивають два моря - Чорне і Озівське. Обидва є внутрішніми морями і належать до Атлантичного басейну, тобто сполучені з Атлантичним океаном через різні інші моря і протоки. Чорне море з'єднане через протоку Босфор [Bosphorus] з Мармуровим [Marmara Sea] морем. Через протоку Дарданели [the Dardanelles], Егейське [Aegean Sea] море, Середземне море [Mediterranean Sea] і Гібралтарську протоку [Strait of Gibraltar] воно з'єднане з Атлантичним океаном.
- Б. Озівське море - це немов велика мілка затока Чорного моря. Воно є північносхідним продовженням Чорного моря і є від нього в 11 разів меншим. Обидва моря сполучені через Керченську протоку.
- В. Українські моря - це найдалше на схід положені моря Атлантичного басейну. Вони утворились в скидовій впадині [drop] своїх територій.

II. ОКРЕМІ ДАНІ ПРО МОРЯ, ЩО ОМИВАЮТЬ УКРАЇНУ:

	<u>Чорне море</u>	<u>Озівське море</u>
площа	423 000 кв. км [163, 320 sq. miles]	40 200 кв. км [16, 216 sq. miles]
середня глибина:	1 271 м [4169 ft]	--
найглибша точка:	2245 м [7364 ft]	14 м [46 ft]
припливи [high tide]:	незначні [insignificant]	--

	<u>Чорне море</u>	<u>Озівське море</u>
відпливи [low tide]:	незначні [insignificant]	вітри деколи відводять води на сотні метрів від берега
найбільша висота хвиль біля українського берега:	2-2,5 м [6.5-8 ft]	--
течії [currents]:	дві постійні, колові [circular], проти годинникової стрілки [counterclockwise]; одна - східна, друга - західна. Крім них є ще дві течії - одна поверхнева, що йде до Босфору, а друга - з заходу до Криму. Ця остання є причиною туманів [fogs] на заході Криму зимою	--
засоленість:	приблизно 1,75%	приблизно 1%
температура води на поверхні:	22° Ц [72° F] літом 7° Ц [45° F] зимою; береги Одеської затоки вкриваються тонким льодом	28° Ц [82° F] літом Зимою береги замерзають; часами все море є вкрите льодом

Вправи

ім'я та прізвище студента

I. Дайте відповідь на запитання:

1. Які моря обмивають Україну? _____

2. Через які протоки Чорне море сполучене з Середземним? _____

3. Які є течії в Чорному морі? _____

4. Яка площа Озівського і Чорного морів? _____

5. Яка глибина Озівського і Чорного морів? _____

6. Що характеризує побережжя Озівського моря? _____

7. Українські моря належать до басейну якого океану? _____

8. Чому, як ви думаєте, Чорне і Озівське моря є відносно мало солоні? Для порівняння - засоленість Середземного моря в два, три, і навіть в чотири рази більша ніж засоленість Чорного і Озівського.

9. Довжина Чорного моря - 980 км [609 miles], Озівського - 360 км [224 miles]; ширина Чорного моря - 530 км [329 miles], Озівського - 176 км [109 miles]. Погляньте на мапу і, користуючись мірилом [scale], переконайтесь, що це так.